

001	56	27	96	66	92	93	90	62	96	62	93	90	85	80	70	60	55	50	45	40	30	20	15	10	8	6	4	2	0

MAASEUDUN TULEVAISUUS

Verkkoo: maaseuduntulevaisuus.fi
Facebook: facebook.fi/maaseuduntulevaisuus
Twitter: @maastul

PÄÄKIRJOITUS

Ydinvoimahankkeet karahtamassa kiville

Suomalaisten käyttämästä energiasta on tällä hetkellä kotimaista vain noin kolmannes. Näin vahva riippuvuus tuonnista on talous-, huoltovarmuus- ja turvallisuuskysymys.

Suomessa on laaja yksimielisyys kotimaisen energiantuotannon lisäämisestä. Uusiutuvan energian osuuden kasvattamisen lisäksi yksi tärkeä osa energiapolitiikkaa on ollut ja on edelleen ydinvoima.

Suomessa on tällä hetkellä neljä toimivaan ydinvoimalaa: Fortumilla kaksi Loviisassa ja Teollisuuden Voimalla (TVO) kaksi Eurajoen Olkiluodossa.

Lisäksi TVO rakentaa Olkiluotoon kolmatta voimalaa. Olkiluoto kolmosen rakentaminen on kuitenkin viivästynyt jo vuosia eikä tarkkaa valmistusaikaa tiedetä.

» Uusiutuva energiakaan ei synny tyhjästä.

Eduskunta myönsi vuonna 2010 kaksi uutta ydinvoimalan periaatelupaa. Luvan saivat TVO ja Fennovoima.

Jo nyt on selvä, ettei Olkiluoto nelosta rakenneta. TVO:n ylimääräinen yhtiökokous päätti hiljattain, ettei voimalalle haeta rakennuslupaa. Päätöstä perusteltiin rakenteilla olevan ydinvoimalan viivästymisellä. Päätös merkitsi periaateluvan raukeamista.

Fennovoima haki ydinvoimalalleen rakennuslupaa, mutta luvan myöntäminen on epävarmaa. Työ- ja elinkeinoministeriö (TEM) joutuu selvittämään, toteutuuko hankkeessa vaatimus kotimaisuusasteesta.

Fennovoima joutui viime vuonna jättämään täydennyshakemuksen periaatepäätökseen, koska yhtiön omistuspohja oli muuttunut luvan myöntämisen jälkeen. Saksalaisen Eonin tilalle osakkaaksi ja laitetoimittajaksi tuli vuonna 2013 venäläinen Rosatom kolmanneksen osuudella.

Luvan myöntäessään eduskunta linjasi, että Pyhäjoelle rakennettavan ydinvoimalan omistuksesta 60 prosenttia pitää olla suomalaisomistuksessa. Käsitettä suomalaisomistuksesta laajennettiin koskemaan myös EU- ja ETA-alueelta tulevaa omistusta.

Kotimaisuusasteen täyttäminen on ollut vaikeaa varsinkin sen jälkeen, kun Fortum jäi ulkopuolelle.

Uusi osakas löytyi viime hetkellä

Kroatiasta. Ainakin Suomessa tuntematon Migrit Solarna Energija -energiyhtiön osuus voimalasta on yhdeksän prosenttia.

Ennen rakennusluvan mahdollista myöntämistä TEM selvittää kroatialaisyhtiön omistusrakenteen ja sen, miten yhtiö on rahoittanut osuutensa. Kroatialaisyhtiön pieni koko herättää epäilyjä, ettei kaikki ole sitä miltä näyttää.

Jos elinkeinoministeri Olli Rehn (kesk.) päätyy siihen lopputulokseen, ettei kotimaisuusaste täyty, niin Fennovoimankin periaatelupa raukeaa.

Monet olisivat tyytyväisiä lupien raukeamiseen. Ilo jää lyhytaikaiseksi, koska kysymys on Suomen energiahuollon kestävytydestä. Miten turvataan sähkön saanti tulevaisuudessa?

Varmuus kohtuuhintaisen energian saannista on yksi talouden perustekijöistä. Suomi on nykyisellään vahvasti riippuvainen tuontisähköstä. Energiateollisuuden mukaan Suomeen on parin viime vuoden aikana tuotu sähköä vuosittain parin Fennovoiman edestä.

Kotimaiseen energiantuotannon turvaaminen ei onnistu, jos vastustetaan ja rajoitetaan esimerkiksi vesivoiman lisärakentamista sekä turpeen ja metsähakkeen polttamista.

Kroatialaisen yrityksen tuleminen mukaan Fennovoiman hankkeeseen on yllätys. Yllättävää on myös suomalaisten yritysten vähäinen kiinnostus investoida ydinvoimaan.

Energiapolitiikassakin syyttävä sormi osoittaa usein poliitikkoja, mutta Fennovoiman tapauksessa kohtuuhintaista energiaa vaatineet yritykset voivat pohtia vakavasti omia tekemisiään. Tarjottuun tilaisuuteen rakentaa uutta sähköntuotantokapasiteettia ei haluttu tarttua.

Valmiutta omistusosuuden turvaamiseen ei löytynyt, vaikka vuosikymmenten päähän vaikuttava miljardien eurojen investointi oli kaatumassa 150 miljoonaan euroon.

Tarkoittaako yritysten haluttomuus investoida uuteen ydinvoimaan sitä, ettei uutta ydinvoimaa niiden mielestä tarvita?

Jos näin on, niin uusiutuvaan energiaan pitää panostaa nykyistä paljon pontevammin. Uusiutuva energiakaan ei synny tyhjästä.

VIERAILIJA

Salkkujen yhdistäminen avaa mahdollisuuksia

Hallitusta muodostaessa tehtiin päätös yhdistää ympäristöministerin ja maa- ja metsätalousministerin salkut samalle ministerille.

Uutinen tuli varmasti myönteisenä yllätyksenä maatalouden harjoittajille. Ministeriöt pidettiin ennallaan ja virkamieskunnat erillään, jolloin koordinaatiovastuu itsenäisesti toimimaan tottuneiden talojen välillä jää ministerin harteille.

Konkreettiset esimerkit siitä, miten muutos vaikuttaa päätöksentekoon ja lain valmisteluun ovat ymmärrettävästi toistaiseksi vähissä ja niiden arvioinnin aika tulee myöhemmin.

Ajatuksia muutos kuitenkin herättää, ja spekulointi lopputuloksesta on kahvipödyissä ollut kiivasta. Brysselin kokoushuoneista ei välttämättä ehdi maaseudun kahvipöytiin, joten käytän mahdollisuuden osallistua keskusteluun tätä kautta.

Julkisuudessa väläyteltiin pitkään vaihtoehtona ympä-

ristöministeriön yhdistämistä MMM:n alaisuuteen niin sanotuksi luonnonvaraministeriöksi.

Julkinen paine itsenäisen YM:n puolesta oli laajaa, mikä sai tehdyn päätöksen salkkujen, ei ministeriöiden, yhdistämisestä näyttämään alkuun vesitetyltä kompromissilta. Ajatuksen takana oli kuitenkin muutenkin pelkkä symbolinen muutos.

Maatalouspolitiikka on aina ympäristöpolitiikkaa ja toisin päin. Ympäristön puhtauden ja kestävän käytön tärkein arvo on pitää meidät hengissä. Ruoka on väistämättä osa sitä. Kahden toisiinsa näin vahvasti sidotun politiikan alan tiukempi koordinointi antaa huomattavat mahdollisuudet parantaa maatalouden toimintaedellytyksiä ja johdonmukaistaa politiikkaa, varsinkin EU-tasolla. Tätä taustaa vasten yhdistäminen oli tervetullutta. Samalla on esitetty huoli sii-

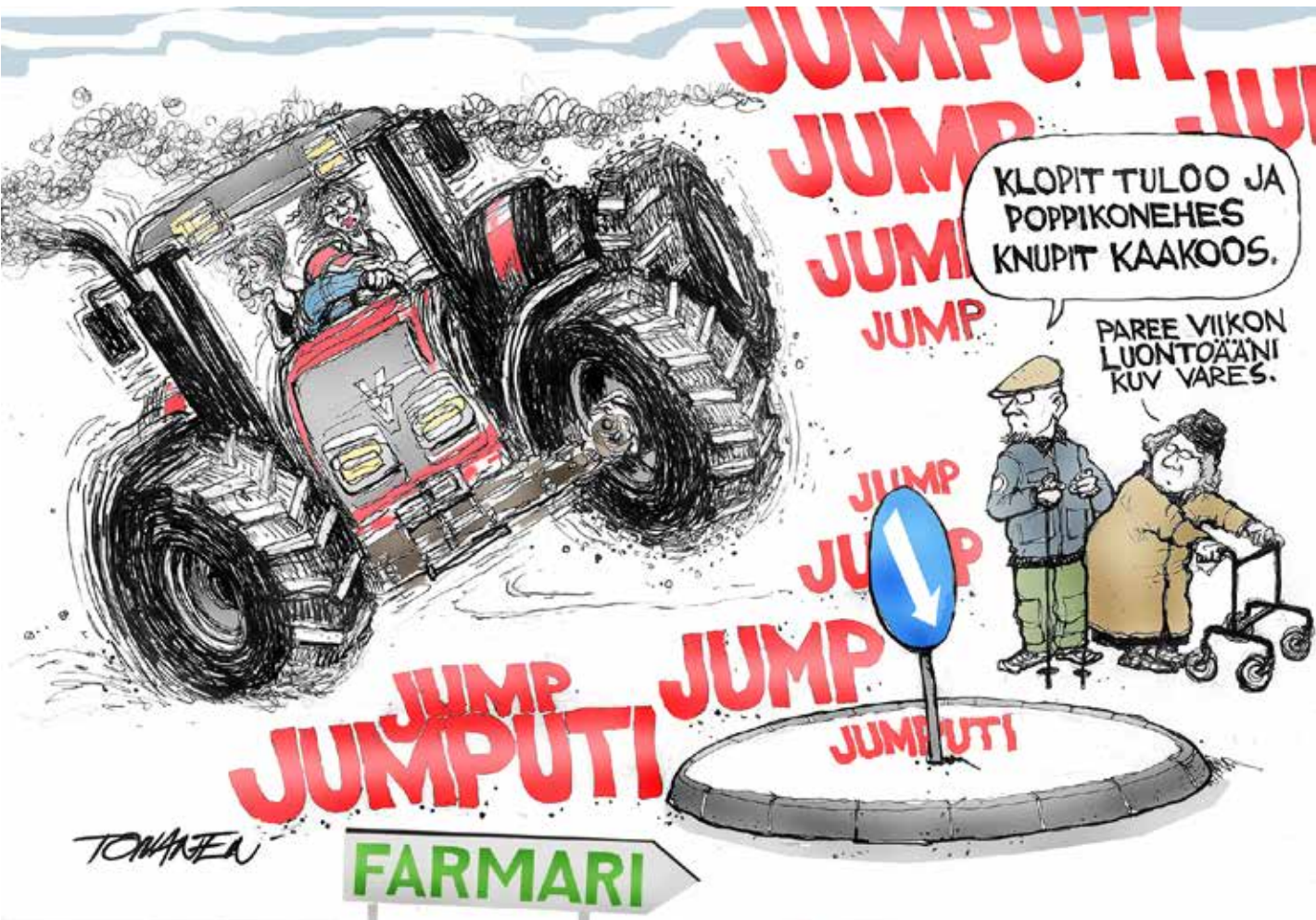
tä, miten ympäristön tässä yhtälössä käy. Kysymys nousi esiin ennen kaikkea sen vuoksi, että ministeriöiden yhdistämishuhut asettivat ympäristön selvästi maataloudelle alisteiseen asemaan.

» **Maatalouspolitiikka on aina ympäristöpolitiikkaa ja toisin päin.**

Usein vastakkainasettelu on kuitenkin keinokeista – tehokas ja järkevä ympäristöpolitiikka ei ole ristiriidassa kotimaisen maatalouden perusajatuksen kanssa. Erimielisyydet nousevat asiakysymysten sijaan periaateatasolta, mistä viime hallituskausi antoi esimerkin.

Toinen esitetty huoli on salkun painavuuden ansiota. Jos

TOIVANEN

TOIMITTAJALTA

Ihmiskauppaa Välimeren pakolaisilla

Solidaarisuus ei ole kadonnut EU-puheenparresta mihinkään. Päinvastoin, EU:n projekti, jonka pitäisi auttaa Välimeren molemmilla rannoilla vellovaa pakolaismassaa, perustuu täysin solidaarisuuteen.

Pieni särö hyvytyttä kuvaavaan termiin tietyksi tulee siitä, että solidaarisuus ei kohdistu itse pakolaisiin. Se kohdistuu niihin jäsenmaihiin, jotka kantavat suurimman taakan Välimeren yli tulevista pakolaistulvasta.

EU:n pääministerit nimittäin keskustelivat viime viikolla pitkään solidaarisuudesta Kreikkaa ja Italiaa kohtaan, siitä miten muut EU:n jäsenmaat voisivat jakaa pakolaistaakkaa.

Ja keskustelu kesti kauan. Sitä kuvattiin tiukaksi, ehkä riideltiinkin. Kaikki johtajat eivät halua taakkaa jakaa, ja siitä käytiin kauppaa.

Lopulta aamuyöllä päätettiin, että kahden seuraavan vuoden aikana turvapaikanhakijoita ja pakolaisia jaetaan muihin maihin Italiasta ja Kreikasta 40 000 sekä 20 000 muualta pakolaisleireiltä.

Suomen kiintiö ei ole tiedossa, mutta työlukuna on ollut 800.

Logiikka jolla 60 000 ihmiseen on päästy, ei ole tiedossa. Se on ilmeisesti luku, joka tuntuu hyvältä ja on poliittisesti hyväksyttävissä.

Päätökset tehdään heinäkuussa ja pakolaisten jako alkaa heti.

Joissain maissa pakolaisia voidaan ottaa vastaan nopeammin kuin toisissa. Ehkä Suomessa pitää miettiä, onko vastaanottokeskuksissa tilaa sadalle elo- vai syyskuussa. Kysyitiinköhän Libanonilta, mikä on sen kyky ottaa vastaan 1,2 miljoonaa Syyrian sotaa pakenevaa? Turkissa syyrialaisia on EU:n mukaan varastoitu leireille 1,7 miljoonaa.

Pääministerit eivät kuitenkaan keskustelleet Lähi-idän leireillä viruvista, vaan heistä, jotka ovat jo päässeet Välimeren yli. Vasta Euroopan kamaralla prosessi turvapaikasta voi alkaa. Siksi monet ovat valmiit riskeeraamaan ja maksamaan salakuljettajalle niin paljon.

Turvapaikanhakijoista

iso osa on eritrealaisia ja syyrialaisia. He ovat hyviä pakolaisia, sillä maissa menee niin huonosti, että suurin osa heistä kelpaa turvapaikanhakijoiksi.

Lopulta joku suomalainen virkamies käy vastaanottokeskuksissa ja leireillä valitsemassa Suomeen tulevat. Jos Suomen kiintiö on 800, miten tehdään ero 800:nneen ja 801:nneen välille? Ilmeisesti 801. ja tuhannet muut kärsivät aivan vähän vähemmän kuin 800:s. Valinta ei ainakaan perustu solidaarisuuteen.

Hävettää, miten pientä ja kylmää keskustelu Suomessa on. Eduskunnassa pauhataan, pelastaako käsitteämättömissä rikkauksissa rypevä maamme miljoonista kärsivistä 500 vai 700 ihmistä.

Ulkoministeri Timo Soini (ps.) kommentoi, ettei Suomen välttämättä tarvitse ottaa Italiasta tai Kreikasta yhtään uutta turvapaikanhakijaa (STT 26.6.). Suomi ei siis tarjoaisi yhtään solidaarisuutta kärsiville, jotta Soini saa hyvitettyä puoleen rasisteja. Taas käytiin kauppaa, eikä

sama ministeri hoitaa sekä ympäristön että maatalouden, jotka molemmat ovat tärkeitä ja monimutkaisia EU-politiikan lohkoja, jääkö hänelle aikaa keskittyä metsätalouden kehittämisen kansallisiin vaatimuksiin?

Metsät kuuluvat luontevasti salkun sisältöön, mutta mistä revitään ne vuorokauden tunit, jotka ministeri käyttää metasasioihin? Kun huomio on samalla vahvasti biotaloudessa, ei yhtälö ole helppo.

Tämän kaiken päälle ministeri hoitaa vielä asuntoasiat. Jälleen kerran lisäys on hallinnon puolesta johdonmukainen, sillä puolet ympäristöministeriöstä keskittyy rakennettuun ympäristöön. Salkun kantajan taakkaa se ei kuitenkaan kevennä.

Uuden ministerin suurin haaste voikin olla ajankäytön jakaminen tehokkaasti ja tasapainoisesti alojen välillä.

On perusteltua kysyä, olisi-

ko kaksi erillistä salkkua hyvin yhteen hiileen puhaltavien ministerien välillä ollut parempi vaihtoehto.

Yhtä perusteltua on osoittaa, että salkun sisältöön nyt tehdyt lisäykset ovat loogisia, tarpeellisia ja kauan kaivattuja. Ministerillä on nyt käytössään kaikki työkalut alojen kehittämiseen.

Maatalusalan tärkein toive, johdonmukaisuus, on tällä järjestelyllä helpommin varmistettavissa kuin ennen, ja painava salkku antaa kuuluvaa äänen hallituksen sisällä.

Ensimmäisen ministerin onnistuminen ratkaisee pitkälti sen, jatketaanko vastaavalla järjestelyllä tulevaisuudessa.

PETRI SARVAMAA
Europarlamentaarikko
petri.sarvamaa@europarl.europa.eu

LEHTIKATSAUS

Turkuun hyviä uutisia

Kauppalehti kiittelee Mayer Turku -telakan saamia suuria risteilijätalouksia.

”Turun telakalla on niin paljon tilauksia, että sen on vaikea ottaa vastaan uusia ennen vuotta 2020. Telakan toimitusjohtajan Jan Meyerin mukaan telakan laajentaminen on yksi vaihtoehto tilausten vastaanottokyvyn säilyttämiseksi (TS 1.7.).

Turun telakalle tullaan tekemään muitakin investointeja. Todennäköisesti lisärekrytoinnit ovat tarpeen.

Turun telakan käännös on ollut nopea. Saksalaisomistaja on ollut toimissaan vakuuttava.

Kansa valmis, oppositio ei

Itä-Savo pohtii hallituksen ja oppositio rooleja hankalassa taloustilanteessa.

”SDP:n, vasemmistoliiton ja vihreiden johtama oppositio on hakenut rooliaan ja tökännyt hallitusta esimerkiksi työllisyyden hoidolla, mutta ei ole esittänyt järkeviä omia keinoja talouskasvulle.

Päinvastoin, vaalitappionsa kanssa kipuillut SDP on jarruttanut sellaisia esityksiä, joita se itse oli ajamassa viime hallituskaudella.

Hallituksella on ainakin toistaiseksi tilanne hallinnassa, joten mitään ei kannata tuomita, vaan odottaa elokuun budjettikäsittelyä maltilla.

Vaikeinta on rivikansalaisella, jota painavat heikko työllisyys ja niukka ostovoima. Nopeita apuja talouskasvuun ei ole, mutta olettaa voi, että leikkauksiin ja rakenteellisiin uudistuksiin myös kansalainen on valmis, jos edessä olisi jotain valoa.”

Leiki kuollutta ja laula karhulle

Pohjalainen antaa ohjeita karhun kohtaamiseen.

”Yleensä karhu ihmisen aistiessaan väistyy, piiloutuu tai pakenee paikalta. Siksi metsässä liikkujan pitääkin mekasta ko-vaan ääneen.

Metsän poika tahdon olla -laulu fis-duurista on vallon mainio karhun karkotusviisu.

Jos karhu tulee vastaan, kannattaa seisahtua eikä rynnätä suin päin karkuun. Hidas perääntyminen ja jutustelu ovat hyviä keinoja otson kohtaamisessa. Äkäillä ei saa, eikä tuijottaa silmiin.

Jos karhu nousee takajaloilleen, se on vain utelias. Kuollutta kannattaa leikkiä vain, jos karhu tulee päälle. Se kuitenkin on hyvin harvinaista.”

AIMO VAINIO
sposti: aimo.vainio@mt1.fi
twitter: @VainioA